БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БУА-2026/147/НА-СА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Булган аймаг

2026 он

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор Д.Батцогт

Аудитын менежр: Ж.Энхцоодол Утас: 7034-2580
Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn

ЦЭСБ аудит ХХК-ийн захирал: Ч.Цэрэннадмид
Утас: 9511-2689 Цахим хаяг: tsesb.audit@gmail.com

Ахлах аудитор Ш.Ганчимэг Утас: 9937-7360
Цахим хаяг: shagdarganchimeg44@jmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2026.02.24. № 224

танай ______________ ны № ______________ т

ХИШИГ-ӨНДӨР СУМЫН
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Б.БААСАНСҮРЭН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

АДБОУС 2706.7-д тодорхойлсноор асуудлыг онцолсон хэсэгт санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн ойлголтыг бүрдүүлэхэд ач холбогдолтой, санхүүгийн тайланд толилуулсан, тодруулсан мэдээлэл байхгүй болно.

Аудитын гол асуудал

Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэг нь тайлант онд өмнөх оны үлдэгдэл 93.0 сая, улсын төсвөөс 864.4 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, 937.7 сая төгрөг зарцуулж, 19.7 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ. Үндсэн хөрөнгө нийт 14.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Сургалтын тоног төхөөрөмж 3.8 сая төгрөгөөр худалдаж авсан бөгөөд үүнээс 2.0 сая төгрөгийг нөхөн хангалтын санхүүжилтээр бэлтгэсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 39 арга хэмжээ төлөвлөж, гүйцэтгэлийг аймгийн Боловсролын газар 92.1 хувиар дүгнэсэн байна. Байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр II түвшинд үнэлэгдэж, 13.2 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авсан байна.

6326050278

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.БАТЦОГТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**145,487,666.82**	**80,231,865.68**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**92,992,644.82**	**19,717,155.98**
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**92,992,644.82**	**19,717,155.98**
3122	**Гадаад валют**	**92,992,644.82**	**19,717,155.98**
31221	Төрийн сангийн харилцах	92,992,644.82	19,717,155.98
33	**АВЛАГА**	**-**	**1,528,037.70**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	1,528,037.70
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**52,495,022.00**	**58,986,672.00**
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	22,620,932.00	22,620,932.00
354	**Хангамжийн материал**	**29,874,090.00**	**36,365,740.00**
35410	Бичиг хэргийн материал	-	1,978,600.00
35420	Аж ахуйн материал	25,434,000.00	29,519,000.00
35450	Барилгын засварын материал	-	30,000.00
35460	Хүнсний материал	3,660,090.00	3,990,140.00
35470	Бусад хангамжийн материал	780,000.00	848,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**788,663,224.61**	**747,872,428.71**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**788,663,224.61**	**747,872,428.71**
392	**Биет хөрөнгө**	**776,627,224.61**	**735,836,428.71**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,135,331,392.32	1,135,331,392.32
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(458,623,902.03)	(481,531,514.79)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	80,726,845.00	85,076,845.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(32,313,578.72)	(51,414,642.66)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	57,822,800.00	67,012,800.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,671,674.16)	(27,524,205.64)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	12,107,526.00	12,107,526.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,573,543.80)	(4,043,131.52)
39217	Ном	821,360.00	821,360.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	**12,036,000.00**	**12,036,000.00**
39301	Програм хангамж	1,800,000.00	2,250,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,350,000.00)	(1,800,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,586,000.00	11,586,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**934,150,891.43**	**828,104,294.39**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**934,150,891.43**	**828,104,294.39**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**934,150,891.43**	**828,104,294.39**
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	118,320,473.00	118,320,473.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**489,895,975.01**	**383,849,377.97**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	489,895,975.01	489,895,975.01
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(106,046,597.04)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	325,934,443.42	325,934,443.42
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**934,150,891.43**	**828,104,294.39**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**796,000,400.00**	**955,818,000.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**-**	**11,194,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	-	**11,194,000.00**
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	9,690,000.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-үндсэн хөрөнгө		9,690,000.00
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-бараа материал		1,504,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**796,000,400.00**	**944,624,000.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**725,409,600.00**	**864,384,000.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	725,409,600.00	864,384,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**70,590,800.00**	**80,240,000.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	70,590,800.00	80,240,000.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**834,202,520.66**	**1,061,864,597.04**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**834,202,520.66**	**1,061,864,597.04**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**834,198,877.15**	**1,052,196,634.13**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**563,833,473.00**	**757,887,464.57**
210101	Үндсэн цалин	372,232,646.00	474,747,985.46
210102	Нэмэгдэл	183,644,427.00	255,574,009.30
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	2,860,000.00
210104	Урамшуулал	7,956,400.00	24,705,469.81
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**70,897,623.00**	**89,076,485.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	48,285,441.00	60,681,885.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,657,117.00	7,101,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,804,247.00	3,551,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,804,246.00	3,551,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,346,572.00	14,189,600.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**67,782,156.49**	**73,184,137.09**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,666,797.59	9,752,813.89
210302	Түлш, халаалт	59,729,742.90	63,251,323.20
210303	Цэвэр, бохир ус	385,616.00	180,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**51,553,221.00**	**48,415,370.00**
210502	Хоол, хүнс	51,553,221.00	48,415,370.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,798,000.00**	**5,970,000.00**
210604	Урсгал засвар	1,798,000.00	5,970,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**885,500.00**	**2,860,878.57**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	885,500.00	2,860,878.57
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**77,238,903.66**	**74,802,298.90**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,432,133.24	16,336,253.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,198,900.00	3,685,250.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	50,607,870.42	54,780,795.90
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**3,643.51**	**9,667,962.91**

2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**-**	**8,612,100.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	8,612,100.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**3,643.51**	**1,055,862.91**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,643.51	1,055,862.91
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(38,202,120.66)**	**(106,046,597.04)**
145	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН**	-	-
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(38,202,120.66)**	**(106,046,597.04)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**796,000,400.00**	**944,624,000.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**796,000,400.00**	**944,624,000.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	725,409,600.00	864,384,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	725,409,600.00	864,384,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	70,590,800.00	80,240,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	70,590,800.00	80,240,000.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**775,938,156.00**	**1,013,599,488.84**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**775,938,156.00**	**1,013,599,488.84**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**775,934,512.49**	**1,003,931,525.93**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**563,725,473.00**	**759,415,502.27**
210101	Үндсэн цалин	372,124,646.00	476,276,023.16
210102	Нэмэгдэл	183,644,427.00	255,574,009.30
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	2,860,000.00
210104	Урамшуулал	7,956,400.00	24,705,469.81
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**70,897,623.00**	**89,076,485.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	48,285,441.00	60,681,885.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,657,117.00	7,101,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,804,247.00	3,551,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,804,246.00	3,551,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,346,572.00	14,189,600.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**68,789,156.49**	**73,184,137.09**
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,673,797.59	9,752,813.89
210302	Түлш, халаалт	59,729,742.90	63,251,323.20
210303	Цэвэр, бохир ус	385,616.00	180,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**46,373,270.00**	**48,745,420.00**
210502	Хоол, хүнс	46,373,270.00	48,745,420.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,798,000.00**	**6,000,000.00**
210604	Урсгал засвар	1,798,000.00	6,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**2,001,000.00**	**2,860,878.57**

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,001,000.00	2,860,878.57
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**22,349,990.00**	**24,649,103.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,024,990.00	19,144,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,325,000.00	5,504,503.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**3,643.51**	**9,667,962.91**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	**8,612,100.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	8,612,100.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**3,643.51**	**1,055,862.91**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,643.51	1,055,862.91
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**20,062,244.00**	**(68,975,488.84)**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**2,068,000.00**	**4,300,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**2,068,000.00**	**4,300,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**2,068,000.00**	**4,300,000.00**
222001	Тоног төхөөрөмж	2,068,000.00	4,300,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(2,068,000.00)**	**(4,300,000.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	**17,994,244.00**	**(73,275,488.84)**
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**92,992,644.82**
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	**92,992,644.82**	**19,717,155.98**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	118,320,473.00	323,914,243.86	471,030,094.67	913,264,811.53
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**118,320,473.00**	**323,914,243.86**	**471,030,094.67**	**913,264,811.53**
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	2,020,199.56	-	2,020,199.56
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	18,865,880.34	18,865,880.34
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**118,320,473.00**	**325,934,443.42**	**489,895,975.01**	**934,150,891.43**
D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**118,320,473.00**	**325,934,443.42**	**489,895,975.01**	**934,150,891.43**
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**118,320,473.00**	**325,934,443.42**	**489,895,975.01**	**934,150,891.43**
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(106,046,597.04)	(106,046,597.04)
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**118,320,473.00**	**325,934,443.42**	**383,849,377.97**	**828,104,294.39**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Дүн	Хувь
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,077,017,900.00**	**1,016,843,625.93**	**60,174,274.07**	**94.4**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,077,017,900.00**	**1,012,993,625.93**	**64,024,274.07**	**94.1**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,068,405,800.00**	**1,004,381,525.93**	**64,024,274.07**	**94.0**

2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**788,456,600.00**	**759,415,502.27**	**29,041,097.73**	**96.3**
210101	Үндсэн цалин	500,568,100.00	476,276,023.16	24,292,076.84	95.1
210102	Нэмэгдэл	269,901,400.00	255,574,009.30	14,327,390.70	94.7
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	2,860,000.00	(2,860,000.00)	
210104	Урамшуулал	17,987,100.00	24,705,469.81	(6,718,369.81)	137.4
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**98,085,900.00**	**89,076,485.00**	**9,009,415.00**	**90.8**
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,516,300.00	60,681,885.00	5,834,415.00	91.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,884,600.00	7,101,200.00	783,400.00	90.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,942,300.00	3,551,900.00	390,400.00	90.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,942,300.00	3,551,900.00	390,400.00	90.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,800,400.00	14,189,600.00	1,610,800.00	89.8
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**75,053,400.00**	**73,184,137.09**	**1,869,262.91**	**97.5**
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,000,000.00	9,752,813.89	6,247,186.11	61.0
210302	Түлш, халаалт	58,753,400.00	63,251,323.20	(4,497,923.20)	107.7
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	180,000.00	120,000.00	60.0
2105	**Нормативт зардал**	**62,120,900.00**	**48,745,420.00**	**13,375,480.00**	**78.5**
210502	Хоол, хүнс	62,120,900.00	48,745,420.00	13,375,480.00	78.5
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	9,000,000.00	6,000,000.00	3,000,000.00	66.7
210604	Урсгал засвар	9,000,000.00	6,000,000.00	3,000,000.00	66.7
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**3,141,600.00**	**2,860,878.57**	**280,721.43**	**91.1**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,141,600.00	2,860,878.57	280,721.43	91.1
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**32,547,400.00**	**25,099,103.00**	**7,448,297.00**	**77.1**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,538,400.00	19,594,600.00	6,943,800.00	73.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,009,000.00	5,504,503.00	504,497.00	91.6
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**8,612,100.00**	**8,612,100.00**	**-**	**100.0**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**8,612,100.00**	**8,612,100.00**	**-**	**100.0**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,612,100.00	8,612,100.00	-	100.0
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**3,850,000.00**	**(3,850,000.00)**	
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	**3,850,000.00**	**(3,850,000.00)**	
222001	Тоног төхөөрөмж	-	3,850,000.00	(3,850,000.00)	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	**944,624,000.00**	**(944,624,000.00)**	
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	-	**864,384,000.00**	**(864,384,000.00)**	
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	-	864,384,000.00	(864,384,000.00)	
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	-	**80,240,000.00**	**(80,240,000.00)**	
132001	Орон нутгийн төсвөөс	-	80,240,000.00	(80,240,000.00)	
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**92,992,644.82**	**(92,992,644.82)**	
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**19,717,155.98**	**(19,717,155.98)**	

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 46,032.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 2,053.0 алдааг залруулж, 198.0 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 654.8 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 42,676.6 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

1. Цэцэрлэгийн эрхлэгч Б.Баасансүрэнд ээлжийн амралтын хугацаанд 1 хоногийн цалин давхардуулан 137.8 мянган төгрөг олгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 16 дугаар зүйлийн 16.5.2, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь заалтыг тус тус зөрчсөн тул Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.3 заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоосон.

2. Цэцэрлэгийн арга зүйч Н.Үүрийнтуяад нотлох баримтын шаардлага хангаагүй томилолтын хуудсаар 60.0 мянган төгрөгийн зардал олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 16 дугаар зүйлийн 16.5.2, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь заалтыг тус тус зөрчсөн тул Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.3 заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоосон.

3.2 Албан шаардлага

1. Цэцэрлэгийн эрхлэгч Б.Баасансүрэнд аймгийн Боловсролын газрын даргын 2025.10.08-ны өдрийн А/104 дүгээр тушаалыг үндэслэн батлагдаагүй орон тооны ХАБ-ын ажлыг хавсран гүйцэтгүүлж 40 хувийн нэмэгдэл хөлсөнд 654.8 мянган төгрөг олгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.2, 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, Хөдөлмөрийн сайдын 2015 оны А/114 дүгээр тушаалын 1.В-д заасантай тус тус нийцэхгүй байгаа тул Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.11-д заасныг үндэслэн албан шаардлага өгсөн.

3.3 Зөвлөмж

1. *Илрүүлэлт:*

Цэцэрлэгийн нярав Л.Баттуяад Боловсролын сайдын 2025.08.07-ны өдрийн 1/3492 тоот албан бичгийг үндэслэсэн эрхлэгчийн тушаалаар үндсэн цалинг 1.5 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээгээр буюу 1,657.5 мянган төгрөгийн балансын урамшуулал гэх мөнгөн шагналаар шагнаж урамшуулсан нь төрийн албан хаагчийн улирлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардсан байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах, төсвийн хөрөнгийн үр дүнг сайжруулах, зөв зохистой удирдах зарчмыг баримтлан бусад шагнал урамшууллыг төрийн албан хаагчийн үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан олгож байгаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

2. *Илрүүлэлт:*

Цэцэрлэгийн үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлтэй элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхөж, үлдэх өртөггүй болсон 62 нэр төрлийн 41,019.1 мянган төгрөгийн хөрөнгө бүртгэлтэй байгааг дахин үнэлгээ хийж бүртгэлд тусгаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Элэгдлээрээ анхны өртгөөрөө нөхсөн үлдэх өртөггүй хөрөнгийн дахин үнэлгээ хийх тухай холбогдох эрх бүхий байгууллагад санал хүргүүлж, шийдвэрлэн хөрөнгөд бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн	Үнээс					Зөвлөмж	
						Залруулсан		Залруулаагүй				
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
НДШ-ийн авлага тайланд тусгаагүй.	1	1,528.0	1	1,528.0		1	1,528.0					
Үндсэн хөрөнгийн тайланд тавилга эд хогшил дансны элэгдлийн зардал дутуу тооцсон.	1	525.0	1	525.0		1	525.0					
Мөнгөн гүйлгээний тайланд хөрөнгийн зардал дутуу илэрхийлэгдсэн.	1	450.0			1 450.0	1	450.0					
Дүн	3	2,503.0	2	2,053.0	1 450.0	3	2,503.0					

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цэцэрлэгийн эрхлэгч Б.Баасансүрэнд батлагдаагүй орон тооны ХАБ-ын ажилтны хавсран ажилласны 40 хувийн нэмэгдэл хөлс олгосон.	1	654.8			1	654.8						

Цэцэрлэгийн эрхлэгч Б.Баасансүрэнд ээлжийн амралтын хугацаанд 1 хоногийн цалин давхардуулан олгосон.	1	138.0	1	138.0								
Сургуулийн нярав Л.Баттуяад үндсэн цалинг 1.5 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх мөнгөн шагналаар шагнаж урамшуулсан.	1	1,657.5					1	1,657.5				
Цэцэрлэгийн арга зүйч Н.Үүрийнтуяад нотлох баримтын шаардлага хангаагүй томилолтын хуудсаар зардал олгосон.	1	60.0	1	60.0								
Үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлтэй элэгдлээ бүрэн нөхөж үлдэх өртөггүй болсон 62 нэр төрлийн хөрөнгийг холбогдох эрх бүхий байгууллагаар шийдвэрлүүлээгүй.	1	41,019.1					1	41,019.1				
Дүн	5	43,529.4	2	198.0	1	654.8	1	42,676.6				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн	-	-	-	-	-	-	-	-
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ТӨЛБӨРИЙН АКТ

2026 оны 02 дугаар сарын 24 | Дугаар 01/147 - 21220282
Бут-2026/142/НА-СТА-ТШЗ | Булган сум

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Цэцэрлэгийн эрхлэгч Б.Баасансүрэнд ээлжийн амралттай байх хугацаанд 1 хоногийн цалин 137,975.00 (нэг зуун гучин долоон мянга есөн зуун далан тав) төгрөг давхардуулан олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д *"Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах"*, 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т *"Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих"*, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д *"Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно"* гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т *"Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захирамжаны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно"*, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.3-д *"Цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон"* гэж заасныг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1.Илүү олгосон 137,975.00 (нэг зуун гучин долоон мянга есөн зуун далан тав) төгрөгийг Булган аймгийн төрийн сангийн төсвийн орлогын Бу.Аудит-орлого (РД:9039001) MN390090100040051005 тоот дансанд төвлөрүүлэх;

2.Актын биелэлтийг 2026 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт[1] ирүүлэхийг Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн нягтлан бодогч (Л.Баттуяа)-д хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.БАТЦОГТ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Ж.ЭНХЦООДОЛ

"ЦЭСБ АУДИТ" ХХК-ИЙ АУДИТОР Ш.ГАНЧИМЭГ

[1]Булган аймаг Булган сум 5-р баг аймгийн ЗДТГ-ийн байр 4 давхар 410 тоот өрөө, утас-70342716

6326110482

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ТӨЛБӨРИЙН АКТ

2026 оны 02 дугаар сарын 24 — Дугаар 02/148 -21220282 Буа-2026/142/НА-СТА-ТЦВ — Булган сум

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Цэцэрлэгийн арга зүйч Н.Үүрийнтуяад нотлох баримтын шаардлага хангаагүй баримтыг үндэслэн 60,000.00 (жаран мянга) төгрөгийн томилолтын зардал олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д *"Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах"*, 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т *"Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих"*, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.6-д *"Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна* гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "*Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө өмч бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно*", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.8-д *"Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн"* гэж заасныг тус тус үндэслэн гэж заасныг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1.Илүү олгосон 60,000.00 (жаран мянга) төгрөгийг Булган аймгийн төрийн сангийн төсвийн орлогын Бу.Аудит-орлого (РД:9039001) MN390090100040051005 тоот дансанд төвлөрүүлэх;

2.Актын биелэлтийг 2026 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт[1] ирүүлэхийг Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн эрхлэгч (Б.Баасансүрэн), нягтлан бодогч (Л.Баттуяа)-д хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР	Д.БАТЦОГТ
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР	Ж.ЭНХЦООДОЛ
"ЦЭСБ АУДИТ" ХХК-ИЙ АУДИТОР	Ш.ГАНЧИМЭГ

[1] Булган аймаг Булган сум 5-р баг аймгийн ЗДТГ-ийн байр 4 давхар 410 тоот өрөө, утас-70342716

6326110484

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН АЛБАН
ШААРДЛАГА

2026 оны 02 дугаар сарын 25 | Дугаар 01/115 - 2120288 | Булган сум

Бүрт-2026/912/НА-СТА-7443

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус цэцэрлэгийн эрхлэгч Б.Баасансүрэнд аймгийн Боловсролын газрын даргын 2025 оны А/104 дүгээр тушаалыг үндэслэн батлагдаагүй орон тооны хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцан ажилласны нэмэгдэл цалинд нийт 654,800.00 (зургаан зуун тавин дөрвөн мянга найман зуу) төгрөг олгож, хууль тогтоомжийн хүрээнд хяналт тавих чиг үүргээ хэрэгжүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "*Төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах*", Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.1-д "*Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах, хөдөлмөрийн нөхцөлийг сайжруулах, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх, хяналт тавих үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын захирал /эзэн/, ажил олгогч шууд хариуцна*", 27.6-д "*Аж ахуйн нэгж, байгууллагын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан бүтцийн жишиг, ажилтны орон тооны норматив, зөвлөлийн ажиллах үлгэрчилсэн журмыг хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага батална*", Хөдөлмөрийн сайдын 2015 оны А/114 дүгээр тушаалын 1.В хэсэгт "*Төрийн болон төрийн үйлчилгээний төсвийн байгууллага ажилтны тооноос хамаарахгүйгээр Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудлыг* ***аль нэг ажилтанд хавсран хариуцуулна****. Хавсран ажиллуулсан тохиолдолд Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 50 дугаар зүйлд заасны дагуу үндсэн ажлын цалингийн 40 хүртэлх хувийн нэмэгдэл хөлс олгоно*" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "*Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө*", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1.11-д "*хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал*" гэсэн заалтуудыг үндэслэн **ШААРДАХ НЬ:**

1.Төсвийн тухай хууль болон Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль, Хөдөлмөрийн сайдын 2015 оны А/114 дүгээр тушаалыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2026 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газар ирүүлэх.

2.Цаашид алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байхад анхаарч, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Булган аймгийн Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн эрхлэгч (Б.Баасансүрэн), нягтлан бодогч (Л.Баттуяа) нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР	Д.БАТЦОГТ
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР	Ж.ЭНХЦООДОЛ
"ЦЭСБ АУДИТ" ХХК-ИЙ АУДИТОР	Ш.ГАНЧИМЭГ

Булган аймаг Булган сум 5-р баг аймгийн ЗДТГ-ийн байр 4 давхар 410 тоот өрөө, утас-70342716

6326090362

ААБ 5.5: АУДИТААР ИЛРҮҮЛСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭЙ АСУУДЛЫН БҮРТГЭЛ

Байгууллагын нэр: Хишиг-Өндөр сумын цэцэрлэг — Аудитын код: БХА-2026/142/НА-СТА-ТШЗ

Байгууллагын РД: 9012834 — Аудитын нэр: Санхүүгийн тайлангийн аудит

Хүснэгт А. Эрсдэлтэй АГАДҮТ-ын үнэлсэн алдаа, зөрчлийг шийдвэрлэх — Тайлант хугацаа: 2025.01.01-2025.12.31

ДД	АГАДҮТ	АГАДҮТ-ын дэд анги	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Материаллаг эсэх	Үр өгөөжид тооцох эсэх	Шалгуур үзүүлэлт: Стандарт заалт	Шалгуур үзүүлэлт: Хууль тогтоомжийн заалт	Алдаа зөрчлийн ангилал	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдвэр	Байгууллагын санал, тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгсөн хариу	Гаргасан шийдвэр
1		МХ	Цэцэрлэгийн эрхлэгч Б.Баасанхүрэнд олгосон Боловсролын газрын 2025.10.08-ны өдрийн А/104 дугаар тушаалыг үндэслэн баталгаажаагүй орон тооны ХАБ-ын ажилтны хавсран ажилласны 40 хувийн нэмэгдэл хэтрүүлж олгосон.	854,800.00	Материаллаг	Тийм	УСНББОУС 1	Төсвийн тухай хуулийн 16-р зүйлийн 16.5.2-т "Батлагдсан төсөв, жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 6-р зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөх, зарцуулах.	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой	Албан шаардлага өгөх		Албан шаардлага өгөх	Албан шаардлага өгөх
2		МХ	Цэцэрлэгийн эрхлэгч Б.Баасанхүрэнд ээлжийн амралтын хугацаанд 1 хоногийн цалин давхардуулан олгосон.	137,975.00	Материаллаг	Тийм	УСНББОУС 1	Төсвийн тухай хуулийн 16-р зүйлийн 16.5.2-т "Батлагдсан төсөв, жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 6-р зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөх, зарцуулах.	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох		Төлбөрийн акт тогтоох.	Акт тогтоох
3		МХ	Сургуулийн нярав Л.Баттулга Боловсролын сайдын 2025.08.07-ны өдрийн 10402 тоот албан бичгийг үндэслэсэн сургуулийн захирлын тушаалаар үндсэн цалинг 1.5 дахин нэмэгдүүлэнтэй тэнцэх мөнгөн шагналаар шагнаж урамшуулсан.	1,857,600.00	Материаллаг	Тийм	УСНББОУС 1	Төсвийн тухай хуулийн 16-р зүйлийн 16.5.2-т "Батлагдсан төсөв, жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 6-р зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөх, зарцуулах.	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой	Зөвлөмж өгөх		Зөвлөмж өгөх	Зөвлөмж өгөх.
4		МХ	Цэцэрлэгийн арга зүйч Н.Түвшинтулгат нотлох баримтгүй шаардлага хангаагүй томилолтын зардал олгосон.	60,000.00	Материаллаг	Тийм	УСНББОУС 1	Төсвийн тухай хуулийн 16-р зүйлийн 16.5.2-т "Батлагдсан төсөв, жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 6-р зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөх, зарцуулах. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д "Анхан шатны баримтыг үйл ажиллагаа явагдсан даруйд үйлдэн, зөвшөөрсөн, хянасан албан тушаалтан гарын үсэг зурна."	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох		Төлбөрийн акт тогтоох	Төлбөрийн акт тогтоох

ДУГААР-02

5		ҮХ	Цэцэрлэгийн үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлтэй элэгдлээ бүрэн нөхөж үлдэх өртөггүй болсон 62 нэр төрлийн хөрөнгийг холбогдох эрх бүхий байгууллагаар шийдвэрлүүлээгүй. Ү✓	41,019,120.00	Материаллаг бус	Тийм	УСНББОУС 17	ТӨБЗГазрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоол, 2022 оны 2 дугаар сарын 22-ны өдрийн 15-р тогтоолын хавсралт,	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой	Зөвлөмж өгөх		Зөвлөмж өгөх	Зөвлөмж өгөх .
			Нийт дүн	**43,529,395.00**									

Бэлтгэсэн:

ЦЭСБ аудит ХХК-ийн Ахлах аудитор Ш.Ганчимэг Огноо:

Танилцаж зөвшөөрсөн:

Цэцэрлэгийн эрхлэгч Б.Баасансүрэн

Огноо:

Нягтлан бодогч Л.Баттуяа

Огноо:

Анхан шатанд хянасан: Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын

аудитын менежер Ж.Энхцоодол Огноо:

Хоёр дахь шатанд хянасан Булган аймаг дахь ТАГ-ын дарга,

тэргүүлэх аудитор Д.Батцогт Огноо: